

ΑΓΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ

ΙΑΤΡΟΣ – ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ- ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Άγιος Λουκάς ο Ευαγγελιστής

**Άγιος της Χριστιανικής
Εκκλησίας**

**Ένας από τους τέσσερις
Ευαγγελιστές**

**Ένας εκ των συνεργατών
του Αποστόλου Παύλου**

ΒΙΟΣ

- Σύμφωνα με την παράδοση, γεννήθηκε στην **Αντιόχεια** της Συρίας, έζησε τον **πρώτο αιώνα** και ήταν πολύ **μορφωμένος**.
- Ήταν συνοδός και **συνεργάτης** του **αποστόλου Παύλου** από τη δεύτερη ακόμη αποστολική περιοδεία του και τον συνόδευσε στη **Μακεδονία** και στη **Ρώμη**.
- Ως προς τη δράση του μετά τον θάνατο του Παύλου δεν γνωρίζουμε πολλά. Σύμφωνα με την παράδοση, ο Λουκάς κήρυξε την χριστιανική πίστη στη **Δαλματία, Γαλλία, Ιταλία, Μακεδονία** και στην **Αχαΐα**. Αναφέρεται ότι διέσχισε τη **Λιβύη** κι έφθασε στην **Αίγυπτο**. Εκεί χειροτονήθηκε **επίσκοπος** στην περιοχή της **Θηβαΐδας**, όπου και πέθανε μάλλον σε ηλικία 74 ετών. Άλλοι πατέρες αναφέρουν ότι πέθανε στη **Θήβα της Βοιωτίας**.
- Παλαιότατη παράδοση θέλει τον Λουκά ζωγράφο, που φιλοτέχνησε μάλιστα την **εικόνα** της **Παναγίας**. Τα έργα του, το «**Ευαγγέλιο**» και οι «**Πράξεις Αποστόλων**», παρουσιάζουν ευχέρεια χρήσης της Ελληνιστικής Κοινής και θεωρούνται από τα πρώτα ιστορικά μνημεία τού χριστιανισμού.
- Η μνήμη του εορτάζεται στις **18 Οκτωβρίου**.

ΕΡΓΟ

- Ο Απ. Λουκάς ήταν όχι από τους δώδεκα αλλά από τους εβδομήκοντα μαθητές του Κυρίου, προσέφερε στην ανθρωπότητα τον μεγαλύτερο θησαυρό: Το Ιερό Ευαγγέλιο και τις Πράξεις των Αποστόλων.
- Δεκαπέντε χρόνια μετά την Ανάληψη του Χριστού, άρχισε να γράφει όσα άκουσε από τον Απόστολο Παύλο και άλλους Αποστόλους, περί της ζωής του Κυρίου.
- Αυτός μάλιστα είναι ο μόνος από τους Ευαγγελιστές που αναφέρει την γέννηση του Τιμίου Προδρόμου και τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Επίσης κατέγραψε τις περισσότερες παραβολές μέσα στο Ευαγγέλιό του.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

ΟΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΟΠΟΥ ΕΖΗΣΕ ΚΑΙ ΔΙΔΑΞΕ Ο ΙΗΣΟΥΣ

Οι αριθμοί αντιστοιχούν σε ενότητες του βιβλίου

ΓΕΝΝΗΣΗ

Επί Ρωμαίου Αυτοκράτορα Οκταβιανού Αυγούστου και Ηγεμόνα Κυρήνιου της Συρίας, διατάχθηκε απογραφή πληθυσμού σε όλη την Αυτοκρατορία. Άγγελος Κυρίου επισκέφθηκε τον Ιωσήφ και τον ενημέρωσε για την Θεία Γέννηση του Θεανθρώπου εκ της Παρθένου Μαρίας. Τότε ο Ιωσήφ παρέλαβε την Μαρία και από την Ναζαρέτ ήλθαν στη Βηθλεέμ (της Ιουδαίας) που Βασιλεύς της περιοχής ήταν ο Ηρώδης ο Μέγας όπου και γεννήθηκε ο Ιησούς Χριστός. Άγγελος Κυρίου εμφανίζεται σε ποιμένες αγγέλλοντας το χαρμόσυνο γεγονός ενώ πλήθος αγγέλων ψάλλουν «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». Ενώ συμβαίνουν αυτά ἀστρο φωτεινό ἐξ Ανατολῆς οδηγεί τρεις Μάγους πρὸς τα Ἱεροσόλυμα που μετὰ συνάντηση με τον Βασιλέα Ηρώδη συνεχίζουν και φθάνουν στη Βηθλεέμ όπου μαζί με τους βοσκούς προσκυνούν τον Θεάνθρωπο προσφέροντας Χρυσὸν Λίβανο και Σμύρνα.

Λουκ. 2,1

Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Ἰωάννου, ἐξεδόθη ἓνα διάταγμα ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου Καίσαρα, νὰ γίνῃ ἀπογραφή ὅλων τῶν κατοίκων τοῦ κόσμου, που εὐρίσκετο ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς Ῥώμης.

Λουκ. 2,2

αὕτη ἡ ἀπογραφή πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου.

Αὕτη ἡ ἀπογραφή ἦτο ἡ πρώτη που ἐγένινεν, ὅταν ἡγεμῶν τῆς Συρίας ἦτο ὁ Κυρήνιος.

Λουκ. 2,3

καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

Καὶ ἐπῆγαιναν ὅλοι νὰ ἀπογραφοῦν, ὁ καθένας εἰς τὴν πόλιν ἀπὸ τῆν ὁποίαν κατήγετο.

Λουκ. 2,4

ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρέτ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυῖδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεέμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριάς Δαυῖδ,

Ἀνέβηκε δε καὶ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς τὴν πόλιν τὸν Δαυῖδ, ἡ ὁποία ὠνομάζετο Βηθλεέμ, ἐπειδὴ κατήγετο ἀπὸ τὸ γένος καὶ τὴν οἰκογένειαν τοῦ Δαυῖδ.

Λουκ. 2,5

ἀπογράψασθαι σὺν Μαριάμ τῇ μεμνηστευμένη αὐτῷ γυναικί, οὔσῃ ἐγκύῳ.

Ἐπῆγε δε νὰ ἀπογραφή μαζὴ με τὴν Μαριάμ, τὴν μεμνηστευμένην με αὐτὸν γυναῖκα, ἡ ὁποία ἦτο ἐγκυος.

Λουκ. 2,6

ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν

Συνέβη δε ὅταν αὐτοὶ ἦσαν ἐκεῖ, συνεπληρώθησαν αἱ ἡμέραι, δια νὰ γεννήσῃ αὐτή.

Λουκ. 2,7

καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.

Καὶ ἐγέννησε τὸν πρῶτον καὶ μόνον υἱὸν τῆς καὶ τὸν ἐσπαργάνωσε καὶ τὸν ἐβάλεν εἰς φάτνην, διότι δὲν υπῆρχε δι' αὐτοὺς τόπος στο πανδοχεῖον νὰ παραμείνουν (ἐπειδὴ τοῦτο εἶχε καταληφθῆ ἐνωρίτερα ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, που κατήγοντο ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ καὶ εἶχαν ἔλθει ἐκεῖ νὰ ἀπογραφοῦν. Καὶ ἔτσι ἀπὸ αὐτὴν ἀκόμη τὴν νηπιακὴν τοῦ ἡλικίαν ὁ Κύριος δὲν εἶχε που νὰ κλίνη τὴν κεφαλὴν).

ΠΕΡΙΤΟΜΗ

Η Περιτομή του Ιησού αναφέρεται ως γεγονός στην επίγεια κατά σάρκα ζωή του Ιησού Χριστού, περισσότερο όμως κατ' εικασία εθιμικής και νομικής (θεοκρατικής) επιταγής. Τούτο αναφέρεται μόνο από έναν Ευαγγελιστή, τον Ευαγγελιστή Λουκά. Ο Ευαγγελιστής Λουκάς αναφέρει την περιτομή αυτή μόνο ημερολογιακά, δηλαδή την 8η ημέρα από γεννήσεως, σύμφωνα με τον σχετικό εβραϊκό νόμο χωρίς όμως να δώσει άλλες λεπτομέρειες.

Λουκ. 2,21

**Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτῶ τοῦ περιτεμεῖν
τὸ παιδίον, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς,
τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι
αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.**

Και ὅταν συνεπληρώθησαν οκτὴ ἡμέραι, δια να γίνη η περιτομή του παιδίου, ἔκαμαν την περιτομήν και ἐδόθη στο παιδίον το ὄνομα Ἰησοῦς, ὅπως εἶχεν εἶπει ο ἀγγελος πριν ἀκόμη συλληφθῆ αὐτό εις την κοιλίαν της μητέρας του.

ΥΠΑΠΑΝΤΗ

Η **Υπαπαντή** είναι Δεσποτική και Θεομητορική εορτή της Ορθόδοξης Εκκλησίας, που εορτάζεται η "προσφορά" του Ιησού στον Ναό από την μητέρα Του Μαρία και τον θετό Του πατέρα Ιωσήφ, σαράντα ημέρες μετά τη γέννησή Του. Ήταν μια παράδοση για τα πρωτότοκα αγόρια που την τήρησαν οι κηδεμόνες του Ιησού ως πιστοί Εβραίοι. Κατ' αναλογία σήμερα είναι ο "σαραντισμός" που τελούν οι μητέρες με το παιδί στον χριστιανικό ναό.

Λουκ. 2,22

Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα παραστήσαι τῷ Κυρίῳ,

Και ὅταν, σύμφωνα με τον νόμον του Μωϋσέως, συνεπληρώθησαν αι ημέραι του καθαρισμοῦ της μητέρας του παιδίου και του μνηστήρος της, ανέβασαν αυτό εις τα Ιεροσόλυμα, δια να το παρουσιάσουν και το αφιερώσουν στον Κυριον.

Λουκ. 2,23

καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοίγον μήτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται,

Αυτό δε ἐγινε σύμφωνα με το γραμμένον στον νόμον του Κυρίου, ὅτι κάθε πρωτότοκον αρσενικόν, που διανοίγει την μήτραν της μητέρας του, θα θεωρηθῆ αφιερωμένον στον Κυριον.

Λουκ. 2,24

καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ Κυρίου, ζευγος τρυγόνων ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν.

Ανέβησαν ἀκόμη στον ναόν να προσφέρουν την θυσίαν δια τον καθαρισμόν των, ὅπως ἦτο πάλιν γραμμένον στον νόμον Κυρίου, δηλαδή ἓνα ζεύγος τρυγόνες η δύο μικρά περιστέρια, σαν πτωχοί που ἦσαν.

Λουκ. 2,25

Καὶ ἰδοὺ ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱεροσολύμοις ᾧ ὄνομα Συμεὼν, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ Πνεῦμα ἦν Ἅγιον ἐπ' αὐτόν·

Και ἰδοὺ ἐζούσε εις την Ἱερουσαλήμ ἓνας ἄνθρωπος, ὀνόματι Συμεών. Και ο ἄνθρωπος αὐτός ἦτο δίκαιος και ευλαβής και ἐπερίμενε να ἔλθῃ λύτρωσις και παρηγορία στον λαόν του Ἰσραήλ με την ἔλευσιν του Χριστοῦ, ὅπως εἶχαν προεῖπει αι Γραφαί, και Πνεῦμα Ἅγιον ἦτο εις αὐτόν·

Λουκ. 2,26

καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου.

και του εἶχεν ἀποκαλυφθῆ ἀπὸ το Ἅγιον Πνεῦμα ὅτι δεν θα ἀπέθνησκειν, πρὶν ἰδῆ εκείνον, τον ὁποῖον ο Θεός θα ἔχρει Σωτήρα και βασιλέα του κόσμου.

Λουκ. 2,27

καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἶθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ,

Και κατά παρακίνησην του Αγίου Πνεύματος ἦλθεν στον ναόν. Και ὅταν οι γονεῖς ἔφεραν το παιδίον Ἰησοῦν στον ναόν να κάμουν δι' αὐτὸ ο,τι ὠρίζεν ο νόμος δια τα πρωτότοκα,

Λουκ. 2,28

τότε και αὐτὸς ο Συμεὼν εδέχθη εἰς τὰς ἀγκάλας του το παιδίον, εδοξολόγησε τον Θεὸν και εἶπε·

καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε·

Λουκ. 2,29

νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ,

“τώρα πλέον με ἀπολύεις ἐμὲ τον δούλον σου να φύγω ἀπὸ τον κόσμον αὐτὸν, Δεσπότη, εἰρηνικός και χαρούμενος, σύμφωνα με τον λόγον που μου εἶπες,

Λουκ. 2,30

ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ μου τὸ σωτήριόν σου,

διότι εἶδαν τα μάτια μου τον Χριστόν, ο οποίος θα φέρῃ την σωτηρίαν,

Λουκ. 2,31

ὃ ἠτοιμάσας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν.

την ὁποίαν συ ἔχεις ετοιμάσει, δια να την ἴδουν ὅλοι οι λαοὶ της γης.

Λουκ. 2,32

φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.

Φως πνευματικόν, που θα φανερώσῃ εἰς τα ἔθνη τον ἀληθινὸν Θεὸν και την δόξαν του λαοῦ σου Ἰσραήλ, ἀφού ἀπὸ αὐτὸν τον λαόν κατὰ το ἀνθρώπινον προέρχεται ο Χριστός”.

Λουκ. 2,33

καὶ ἦν Ἰωσήφ και ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ.

Και ο Ἰωσήφ και ἡ μητέρα του παιδίου συνεχῶς εθαύμαζαν δι' ὅσα ἐλέγοντο περὶ του παιδίου.

Λουκ. 2,34

καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν και εἶπε πρὸς Μαριάμ την μητέρα αὐτοῦ· ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτώσιν και ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραήλ και εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον.

Και εὐλόγησεν αὐτοὺς ο Συμεὼν και εἶπε πρὸς την Μαρίαν την μητέρα του παιδίου· “ἰδοὺ αὐτὸς θα γίνῃ αἰτία να πέσουν και να ἀναστηθοῦν πολλοὶ στον Ἰσραήλ, (θα πέσουν ἐκεῖνοι που δεν θα πιστεύσουν, θα ἀναστηθοῦν και θα λυτρωθοῦν ἐκεῖνοι που θα πιστεύσουν). Και θα γίνῃ αὐτὸς σημεῖον ἀντιλογίας μεταξύ των ἀνθρώπων.

Λουκ. 2,35

καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.

Και την ιδικήν σου μητρικήν καρδίαν θα διαπεράση η ρομφαία του πόνου, όταν ἴδης τον υἱόν σου να πάσχη δια την σωτηρίαν των ανθρώπων. Ολα δε αυτά θα γίνουν, δια να φανερωθούν οι μυστικοί διαλογισμοί και απόκρυφοι πόθοι πολλῶν καρδιῶν”.

Λουκ. 2,36

Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς,

Υπήρχε δε εις τα Ιεροσόλυμα και κάποια προφήτις, ονόματι Άννα, θυγάτηρ του Φανουήλ, ἀπὸ την φυλὴν Ἀσὴρ· αὐτὴ ἦτο πολὺ προχωρημένη εις την ηλικίαν της και εἶχε ζήσει ἑπτὰ ἔτη μετὰ του ἀνδρὸς της, ἀπὸ την ἡμέρα που ως παρθένος εἶχεν υπανδρευθῆ αὐτόν.

Λουκ. 2,37

καὶ αὕτη χήρα ὡς ἑτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ νηστείας καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν·

Και αὐτὴ ἦτο χήρα, ογδοήκοντα τεσσάρων περίπου ἐτῶν, η οποία δεν ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τον Ἱερόν περίβολον του ναοῦ, λατρεύουσα νύκτα και ἡμέραν τον Θεόν με νηστείας και προσευχάς.

Λουκ. 2,38

καὶ αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ.

Και αὐτὴ ἐκείνη την ὥραν, ἀφού εἶδε το παιδίον, ἐδοξολογούσε τον Κυριον και ἔλεγε περὶ αὐτοῦ εις ὅλους τους κατοίκους της Ἱερουσαλήμ, που ἐπερίμεναν την λύτρωσιν των ἀπὸ τα δεινά και την καταδίκην της αμαρτίας.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

- Ποιες λεπτομέρειες από τη γέννηση του Ιησού θυμάστε;
- Τι είναι η υπαπαντή; Επιβιώνει σήμερα αυτό το έθιμο;
- Σε ποιο μέρος διαδραματίζονται τα παραπάνω γεγονότα, πότε και με ποιους ανθρώπους;

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ

- Για να δούμε τις λέξεις **γέννηση, περιτομή, υπαπαντή** και πώς ετυμολογούνται, ώστε να κατανοήσουμε λίγο καλύτερα και το νόημά τους και να μπορούμε να βρούμε λέξεις που σχετίζονται με αυτές.

Γέννησις

- Σύνθετη λέξη ή απλή;
- Τι μέρος του λόγου είναι;
- Τι γένους είναι;
- Από ποιο ρήμα προέρχεται;

γίγνομαι, ἐγιγνόμην, γενήσομαι, ἐγενόμην, γεγένημαι
ἐγεγενήμην

Περίτομή

- Σύνθετη λέξη ή απλή;
- Τι μέρος του λόγου είναι;
- Τι γένους είναι;
- Από ποιο ρήμα προέρχεται;

Τέμνω, έτεμνον, τεμω, έτεμον και έταμον, τέτμηκα, ετετμήκειν

Υπαπαντή

- Σύνθετη λέξη ή απλή;
- Τι μέρος του λόγου είναι;
- Τι γένους είναι;
- Από ποιο ρήμα προέρχεται;

ὑπό + ἀντέω-ῶ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Γράψτε πέντε λέξεις για κάθε μία από τις παραπάνω λέξεις (γέννησις, περιτομή και υπαπαντή) που να ανήκουν στην ίδια οικογένεια λέξεων

(ομόρριζες λέξεις)

Ἀπολυτίκιον

Λουκᾶν τὸν θεηγόρον καὶ τοῦ Παύλου
συνέκδημον καὶ Εὐαγγελίου τοῦ τρίτου
συγγραφέα θεόπνευστον, ἐν ὕμνοις τιμήσωμεν,
πιστοί, ὡς ἄξιον ἐργάτην τοῦ Χριστοῦ. Τῷ φωτι
γὰρ τοῦ Κυρίου καταυγασθεὶς μετέδωκε φῶς τῷ
κόσμῳ. Γράψας τὰς θαυμαστάς παραβολάς,
σύστασιν ἐκκλησίας τε τῇ ἐπελεύσει τοῦ
πνεύματος ἱστορησάμενος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ